

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Budapesten, 2017. év február hó 20. napján tartott nyilvános ülés alapján meghozta és kihirdette a következő

v é g z é s t :

A szexuális erőszak büntette miatt a fiatalkorú vádlott ellen indult büntetőügyben a Budapest Környéki Törvényszék 2016. június 29. napján kelt 15.Fk.97/2015/37. számú ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 10.880.- (tízezer-nyolcszáznyolcvan) forint bűnügyi költség megfizetésére.

A végzés ellen további fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Budapest Környéki Törvényszék a 2016. év június hó 29. napján kihirdetett 15.Fk.97/2015/37. számú ítéletében bűnösnek mondta ki a fiatalkorú vádlottat szexuális erőszak büntetésében [Btk. 197. § (2) bekezdés, (4) bekezdés a./ pont II. fordulata, figyelemmel a (3) bekezdés b./ pontjában írtakra is], valamint megszüntette a Dabasi Járásbíróság Fk.609/2013. számú ügyében alkalmazott próbára bocsátást.

Mindezekért a vádlottat - halmazati büntetésül - 4 év 6 hónap szabadságvesztésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztést fiatalkorúak börtönében kell végrehajtani. Megállapította, hogy a vádlott a szabadságvesztés büntetéséből legkorábban annak kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra. A vádlott által előzetes fogvatartásban töltött időt a kiszabott szabadságvesztésbe beszámította és kötelezte a bűnügyi költség egy részének viselésére, míg egy kisebb részéről megállapította, hogy az az állam viseli.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen az ügyész a vádlott terhére a büntetés súlyosítása érdekében, míg a fiatalkorú vádlott és védője enyhítés végett jelentettek be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.778/2016/1. számú átiratában a büntetés súlyosítását célzó ügyészi fellebbezést fenntartotta.

Átiratában kifejtette, hogy a Budapest Környéki Törvényszék a büntetőeljárás szabályainak megtartásával folytatta le az eljárást, melynek során felderített és megvizsgált minden olyan tényt és körülményt, amely az ügy tárgyilagos megítélése szempontjából szükséges és lehetséges volt.

A bizonyítékokat mérlegelve hibamentes tényállást állapított meg és a tényállásban írt elkövetési magatartás minősítése is megfelel a büntető anyagi jog szabályainak.

Ugyanakkor azonban a büntetés kiszabása körében eltúlzott súllyal értékelte az enyhítő körülményeket, míg ezzel párhuzamosan nem vette figyelembe, hogy a vádlott a cselekményt a korábbi büntetőeljárás hatálya alatt követte el, továbbá, hogy a vádlott által elkövetett bűncselekmény mind országos, mind pedig helyi szinten /Pest megyében/ elszaporodott, és végezetül azt nem értékelte kellő súllyal, hogy a bűncselekmény országos szinten felháborodást váltott ki.

Mindezek alapján a fellebbviteli főügyészség a kiszabott szabadságvesztés súlyosítását indítványozta.

A másodfokú bíróság nyilvános ülésén a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség képviselője a fellebbezését változatlan tartalommal tartotta fenn.

A vádlott védője az enyhítést célzó fellebbezését szintén fenntartotta. Perbeszédében rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság minden bizonyítékot gondosan értékelt, a tényállás nem támadható. Ugyanakkor a törvényszék nem vette figyelembe a vádlott őszinte megbánását és éretlen személyiségét, ezért eltúlzottan súlyos büntetést szabott ki a vádlottal szemben.

A védő rámutatott, hogy a fiatalokorra vonatkozó speciális anyagi jogi rendelkezések értelmében elsősorban a fiatalokorra nevelését és védelmét kell szem előtt tartani. Ennek a törvényi elvárásnak nem felel meg az ítélet, mert eltúlzott mértékű szabadságvesztést alkalmazott a vádlottal szemben.

Mindezekre figyelemmel a védő az elsőfokú ítéletben kiszabott szabadságvesztés büntetés enyhítését kérte.

Az ellentétes irányú fellebbezések közül egyik sem alapos.

A Fővárosi Ítéltábla a fellebbezésekkel megtámadott ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbíráta.

Ennek során megállapította, hogy a Budapest Környéki Törvényszék az eljárási szabályokat betartotta.

A történeti tényállás megállapításához szükséges bizonyítékokat beszerezte, feltárta és értékelési körébe vonta. Az eljárás során megvizsgált minden olyan tényt és körülményt, ami az ügy tárgyilagosa megítéléséhez szükséges és lehetséges volt.

Az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat egyenként és összességüknek is értékelte, egybevetette, majd ezt követően mérlegeléssel állapította meg a tényállást.

Részletesen megindokolta, hogy a fiatalokú vádlott bűnösségét mely bizonyítékokra alapozta. Foglalkozott a vádlott tagadó, majd később beismerő vallomásaival, de emellett az egyéb bizonyítékokat is beszerezte. E körben számot adott a tanúk vallomásairól, az okirati bizonyítékokról és nem utolsó sorban az orvosszakértői véleményről. Mindezek elemzése során meggyőző érvekkel fejtette ki, hogy milyen bizonyítékok alapján és miért állapította meg a vádlott bűnösségét a terhére rótt bűncselekményben.

A vádlott beismerő vallomásán túlmenően az elsőfokú bíróság részletesen foglalkozott dr. B. börténygyász, igazságügyi orvosszakértő által adott véleménnyel, amelyből kiemelendő, hogy a

bűncselekmény elkövetése után a vádlott egész családját szifilisz szűrésnek vetették alá. A vizsgálatokból pedig egyértelműen kiderült, hogy a vádbeli időszakban kizárólag a fiatalok vádlottak volt friss szifilisz fertőzése, míg a család többi tagjának ilyen megbetegedése - legalább is ebben az időben - nem volt. Ez a tény egyértelműen alátámasztotta a vádlott által az elsőfokú tárgyaláson tett beismerő vallomást, amelyet a korabeli orvosi kezelések adatai is maradéktalanul alátámasztottak. Ilyen körülmények között fel sem merülhetett a másként történés, és főként a más általi elkövetés, mint reális alternatíva.

A Fővárosi Ítélet tábla ezért megállapította, hogy az elsőfokú bíróság ítélete mentes a Be. 351. § (2) bekezdésében írt hibáktól és hiányosságoktól, az felülbírálatra alkalmas.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében - az iratok tartalmának megfelelően - helyesen rögzítette, hogy a vádlott cselekménye ténylegesen a nemi aktus hiányában is megvalósította a büntetőjogi értelemben vett közönséget, így a szexuális erőszakot a nemi szerveknek az ilyen indíttatású érintkezése folytán (elsőfokú ítélet 4. oldal alulról 5. bekezdés). Ennek következtében a vádlott szifilisszel fertőzte meg kiskorú A. sértettet, aki emiatt nyolc napon túl gyógyuló testi sérülést szenvedett.

Ugyanakkor az elsőfokú bíróság szintén helyesen - a vonatkozó eljárási szabályoknak megfelelően - nem értékelte testi sértés büntettségének is a vádlott cselekményét. Egyrészt azért, mert az ítéletben rögzítette, hogy az ügyész a testi épség elleni bűncselekmény miatt nem kérte a vádlott felelősségre vonását. Ennek ténye megtalálható az elsőfokú bíróság 37. számú tárgyalási jegyzőkönyvének 8. oldalán, ahol az ügyész kifejezett nyilatkozatot tett e tekintetben. Ezt pedig az a körülmény támasztja alá, hogy a tárgyaláson is meghallgatott orvosszakértő nyilatkozata szerint a vádlott nem feltétlenül volt tisztában a betegségével, illetve azzal a ténnyel, hogy egyáltalán fertőző nemi betegsége van. Ilyen körülmények között pedig nem lehet következtetés vonni sem a szándékos, sem a gondatlan elkövetésére az egészség-sértő cselekmény tekintetében .

A vádlott által elkövetett bűncselekmény jogi minősítése körében is az anyagi jogszabályoknak mindenben megfelelően járt el a törvényszék.

Hibátlanul minősítette a vádlott cselekményét a Btk. 197. § (2) bekezdésében meghatározott és a (4) bekezdés a./ pontjának II. fordulata szerint minősülő szexuális erőszak büntettségének.

Az elsőfokú bíróság által adott minősítés mindenben megfelel a Kúria - utóbb született - 2/2016.BJE. számú jogegységi határozatában foglaltaknak.

Ennek értelmében a Btk. 197. § (4) bekezdés a./ pontja szerint minősül annak az elkövetőnek a cselekménye, aki olyan, tizenkettedik életévét be nem töltött személy sérelmére követi el a szexuális erőszak büntetést, aki hozzátartozója, vagy nevelése, felügyelete, gondozása, gyógykezelése, illetve egyéb módon a hatalma vagy befolyása alatt áll, függetlenül attól, hogy azt kényszerítéssel valósította-e meg.

Nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor ítéletében a korábbi próbára bocsátás megszüntetéséről rendelkezett, mely csupán eljárásjogi szempontból és annyiban kifogásolható, hogy ez mindent megelőzően a határozatban. Az állandóan követett bírói gyakorlat szerint először az adott eljárás tárgyát képező bűncselekményről kell döntenie a bíróságnak, majd ezt követően kerülhet sor a próbára bocsátás megszüntetésére, és az egyéb az elsőfokú bíróság által a továbbiakban már helytállóan alkalmazott rendelkezésekre.

A próbára bocsátás tekintetében természetesen a bűnösség kimondására sincs szükség - ezt a Budapest Környéki Törvényszék is helyesen alkalmazta -, mert a próbára bocsátást kimondó rendelkezés is bűnösséget megállapító ítéletben történik a Be. 330. § (2) bekezdés b./ pontja értelmében.

A büntetés kiszabása körében az elsőfokú bíróság alapvetően helyesen sorolta fel a vádlott javára szóló enyhítő, illetve a terhére értékelendő súlyosító körülményeket.

A súlyosító körülmények közül azonban mellőzte a másodfokú bíróság azt, hogy a sértettnek nyolc napon túl gyógyuló betegsége keletkezett. Ennek mellőzése azért volt szükséges, mert az ügyész a testi sértés miatt kifejezetten nem kérte a vádlott felelősségre vonását, nem volt bizonyítható, hogy a vádlott tudott volna betegségről, ennél fogva súlyosító körülményként értékelni sem lehetett ezt a tényt.

Tévesen hivatkozott az elsőfokú bíróság a vádlottal szemben kiszabható szabadságvesztés tételkeretére.

A törvényszék az ítélete 11. oldalának 9. bekezdésében hívta fel a fiatakorú vádlottra vonatkozó törvényi büntetési tételkeretet. Ennek alapján helyesen állapította meg, hogy bűncselekmény elkövetésekor a 16. életévét betöltött fiatakorú kiszabható szabadságvesztés leghosszabb tartama - tíz évet meghaladó tartamú szabadságvesztéssel büntetendő bűncselekmény elkövetése esetén - 10 év a Btk. 109. § (3) bekezdés b./ pontja értelmében.

A halmazati büntetés kiszabására figyelemmel azt rögzítette, hogy a Btk. 123. § (1) bekezdés b./ pontja értelmében a fiatakorú vádlottal szemben a halmazati büntetésként kiszabható szabadságvesztés felső határa 15 év.

Ez a hivatkozás azért téves, mert a vádlottat korábban a Btk. 370. § (1) bekezdésben meghatározott és a (2) bekezdés b./ pontjára figyelemmel a (3) bekezdés a./ pontja szerint minősülő lopás vétsége miatt bocsátották próbára, mely bűncselekmény büntetési tételenek felső határa két év.

Az elsőfokú bíróság a halmazati büntetésre vonatkozó szabály felhívásakor figyelmen kívül hagyta a Btk. 81. § (3) bekezdésnek második fordulatát, amely szerint a halmazati büntetés nem érheti el az egyes bűncselekményekre megállapított büntetési tételek felső határának együttes tartamát, vagyis jelen esetben a halmazati büntetés tartama a 12 évet nem érheti el.

Az előbbiektől függetlenül az elsőfokú bíróság megfelelő mértékű büntetést alkalmazott, amikor a fiatakorú vádlott 4 év 6 hónap - fiatakorúak börtönében végrehajtandó - szabadságvesztésre ítélte.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint a kiszabott büntetés megfelelően igazodik a bűncselekmény és az elkövető társadalomra veszélyességéhez, a bűnösség fokához, valamint az enyhítő és súlyosító körülményekhez, egyben megfelelően szolgálja a Btk. 106. § (1) bekezdésben - a fiatakorúakra vonatkozó - speciális büntetési célokat is.

A Fővárosi Ítéltábla ezért sem a súlyosítást célzó ügyészi, sem pedig az enyhítésért bejelentett védelmi fellebbezéseket nem találta alaposnak; az elsőfokú bíróság ítéletének járulékos rendelkezései is törvényesek.

Az eddig kifejtettekre figyelemmel a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét - helyes indokainál fogva - helybenhagyta a Be. 371. § (1) bekezdése alapján.

A Fővárosi Ítéltábla a Be. 381 § (1) bekezdése alapján rendelkezett a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség viseléséről akként, hogy annak megfizetésére a vádlottat kötelezte.

Budapest, 2017. év február hó 20. napján

Dr. Hrabovszki Zoltán s.k.
a tanács elnöke

Dr. Németh Nándor s.k.
előadó bíró

Dr. Halász Etelka s.k.
bíró

A Budapest Környéki Törvényszék 15.Fk.97/2015/37. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla 4.Fkf.311/2016/5. számú végzése folytán a 2017. év február hó 20. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

dr. Hrabovszki Zoltán
a tanács elnöke